

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI**

01

KISWAHILI

Muda: Saa 1:40

Mwaka: 2024

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali **sita (6)**.
2. Jibu maswali yote kwenye nafasi ulizopewa.
3. Sehemu A na B zina alama **ishirini (20)** kila moja na sehemu C ina alama **kumi (10)**.
4. Majibu yote yaandikwe kwa kalamu yenye wino wa **bluu** au **mweusi**.
5. Vifaa vya mawasiliano na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** katika chumba cha mtihani.
6. Andika Namba yako ya Mtihani, Jina la Shule, Mkoa na Wilaya katika kila ukurasa sehemu ya juu upande wa kulia.

KWA MATUMIZI YA MTAHINI TU		
NAMBA YA SWALI	ALAMA	SAHIHI YA MTAHINI
1		
2		
3		
4		
5		
6		
JUMLA		
SAHIHI YA MHAKIKI		

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

SEHEMU A (Alama 20)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. Sikiliza kwa makini hadithi utakayosomewa na msimamizi, kisha jibu kipengele cha (i) – (v), kwa kuchagua herufi ya jibu sahihi na kuiandika katika kisanduku.

(i) Mazungumzo kati ya Mbayuwayu na Kong'ota yalifanyika mahali gani?

- A Barazani kwa Mbayuwayu B Kwenye mbalamwezi
C Nyumbani kwa Kong'ota D Uwani kwa Mbayuwayu
E Kwenye jabali gumu

(ii) Kwa nini Mbayuwayu alitamani kuwa na mdomo mgumu kama wa Kong'ota?

- A Ili aweze kutoboa vitu vigumu
B Ili aweze kupaa juu zaidi ya minara
C Ili aweze kugonga kwenye jabali
D Ili aweze kupaa juu zaidi ya ghorofa
E Ili aweze kula wali vizuri

(iii) Kutokana na hadithi uliyosikiliza nani alisimulia hadithi?

- A Kong'ota B Ndege C Bibi D Mbayuwayu E Jirani

(iv) Kong'ota alimshauri Mbayuwayu afanye nini ili awe na mdomo mgumu?

- A Apae juu angani B Agonge mdomo kwenye jabali
C Apande kwenye mnara D Ashuke chini taratibu
E Adondoke kwenye nyasi

(v) Kwa nini Mbayuwayu alisita kupokea ushauri wa Kong'ota?

- A Alihofia jabali B Alihofia majengo C Alihofia minara
D Alihofia upepo E Alihofia kufa

Namba ya Mtahiniwa _____

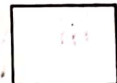
Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

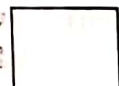
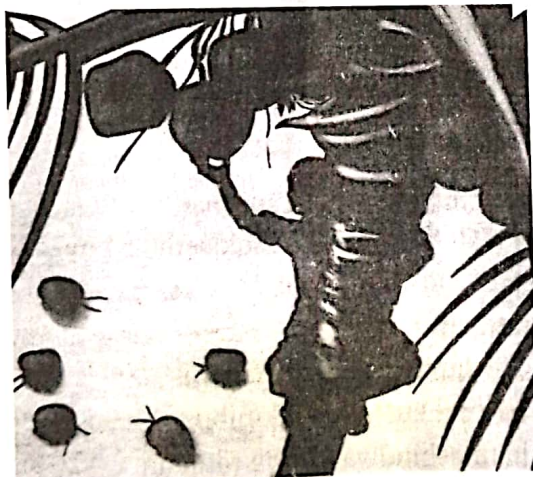
2. Katika kipengele cha (i) - (x), **chagua jibu sahihi** kisha andika herufi yake katika kisanduku ulichopewa.

- (i) Kitendawili kipi kati ya vifuatavyo kinajibiwa na picha ifuatayo?

- A Pita huku nipite kule tukutane katikati. B Viti vyote navikalia isipokuwa hicho.
C Wao na mimi ni watoto wa ukoo mmoja. D Kila mtu atapitia mlango huu.
E Nimempiga mwanangu lakini haumii.

- (ii) Kitendawili kipi kati ya vifuatavyo kinateguliwa na picha ifuatayo?

- A Mwamvuli wa mwituni una nguzo moja. B Hakuna adui anayeweza kumsogelea.
C Kuku wangu katagia mibani. D Amefika kabla mjumbe hajarudi.
E Kuku wangu hutagia miibani.

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

- (iii) Tulifanya kazi kwa bidii japokuwa hatukufua dafu. Nahau "hatukufua dafu" ina maana gani katika sentensi hii?
A Tulikamilisha	B Tulifaulu
C Tulishindwa	D Tulishinda
E Tuliambulia kitu	
- ☐
- (iv) Baba alisema kuwa hatampa zawadi Gobosi kwa kuwa ni mchoyo. Sifa gani muhimu alipaswa kuwa nayo Gobosi ili apewe zawadi?
- A Upole B Ukarimu C Ucheshi D Utii E Adabu
- ☐
- (v) Umepewa jukumu la kuwasilisha shairi na rafiki yako awasilishe ngonjera mbele ya wanafunzi wenzenu. Unafikiri kwa nini uwasilishaji wenu utatofautiana?
A Shairi linasomwa na ngonjera inaimbwa	
B Shairi linaimbwa na ngonjera inasomwa	
C Shairi linaghanwa na ngonjera inatambwa	
D Shairi linatambwa na ngonjera inaghanwa	
E Ngonjera inasomwa na shairi linaigizwa	
- ☐
- (vi) "Ninyi ni wanafunzi wastahimilivu." Mzungumzaji wa kauli hiyo ametumia nafsi ipi?
A Nafsi ya pili wingi	B Nafsi ya tatu wingi
C Nafsi ya kwanza wingi	D Nafsi ya kwanza umoja
E Nafsi ya pili umoja	
- ☐
- (vii) Ngunga anasema, "Siwezi kushindwa kujibu mtihani!" Sentensi ipi kati ya zifuatazo utaitumia kuwaambia watu wengine alichokisema Ngunga?
A Ngunga alisema, "Siwezi kushindwa mtihani."	
B Ngunga alisema atafaulu mtihani.	
C Ngunga alisema kwamba "Sishindwi kujibu mtihani."	
D Ngunga alisema kwamba hawezi kushindwa kujibu mtihani.	
E Ngunga alisema kwamba hatutashindwa kujibu mtihani.	
- ☐

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

- (viii) Soma mazungumzo yafuatayo kisha jibu swali linalofuata.

Komwe: *Rafiki yangu ameanza kuwa na dharau tangu alipopandishwa cheo.*

Hekima: *Aliye juu mngoje chini.*

Methali “aliye juu mngoje chini” ina maana sawa na ipi kati ya zifuatazo?

- A Mpanda ngazi hushuka.
- B Bandari haivukwi kwa kuogelea.
- C Cha mlevi huliwa na Mgema.
- D Usiache mbachao kwa msala upitao.
- E Mwenye nguvu mpishe.

- (ix) “Wewe ulikuwa mpole kupitiliza.” Sentensi ipi kati ya zifuatazo inakanusha sentensi hiyo?

- A Wewe usingekuwa mpole kupitiliza.
- B Wewe hauwi mpole kupitiliza.
- C Wewe hautakuwa mpole kupitiliza.
- D Wewe haukuwa mpole kupitiliza.
- E Wewe haujawa mpole kupitiliza.

- (x) Upi ni uyakinishi wa sentensi “Mgonjwa hawezi kunywa uji mwenyewe?”

- A Mgonjwa aliweza kunywa uji mwenyewe.
- B Mgonjwa ataweza kunywa uji mwenyewe.
- C Mgonjwa anaweza kunywa uji mwenyewe.
- D Mgonjwa ameweza kunywa uji mwenyewe.
- E Mgonjwa huweza kunywa uji mwenyewe.

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

3. Oanisha maelezo ya alama za uandishi yaliyopo katika **Orodha A** na alama za uandishi zilizopo katika **Orodha B**, kwa kuiandika herufi ya jibu sahihi katika nafasi ya majibu.

Na.	Orodha A	Majibu	Orodha B
(i)	Huonesha kutenganisha vitu ambavyo vimeorodheshwa.	()	A . (Nukta)
(ii)	Hutumika kuonesha maneno halisi ya mzungumzaji.	()	B ! (Mshangao)
(iii)	Hutumika kuonesha pumziko kubwa wakati wa usomaji.	()	C ? (Kiulizo)
(iv)	Hutumika kutafula majibu kuhusu jambo fulani.	()	D : (Nukta pacha)
(v)	Hutumika kuonesha hisia, zinaweza kuwa za furaha au huzuni.	()	E , (Mkato)
			F --- (Ritifaa)
			G “ ” (Fungua na fungua semi)

SEHEMU B (Alama 20)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

4. Katika kipengele cha (i) - (v), badili matendo yafuatayo kuwa majina kwa kuandika jibu katika nafasi iliyoachwa wazi.

(i) Ongoza _____

(ii) Tamka _____

(iii) Saka _____

(iv) Lima _____

(v) Cheka _____

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

5. Soma kwa makini ngonjera ifuatayo kisha jibu maswali katika kipengele cha (i) - (v) **kwa kuandika jibu sahihi** katika nafasi iliyoachwa wazi.

Mchwa: Mimi ndiye chokochoko, binadamu nachokoa,
Ninatafuna chokocho, mwanadamu nakomoa,
Fanicha nasagasaga, hana anachookoa,
Nani wa kunifikia, kwa uharibifu wangu?

Panya: Wacha maneno maneno, mimi ni kiboko yako,
Meno yangu msumeno, mchwa wewe huna meno,
Nafaka zote nakula, hata kwenye mboga nipo,
Binadamu haniwezi, mimi ndiye kivuruge.

Mchwa: Naona unajitapa, ngoja nikupe mkasa,
Natafuna zote mbao, nyumba inamwangukia,
Makabati naharibu, hana pa kukimbilia,
Nani wa kunifikia, kwa wangu uharibifu?

Binadamu: Nyote ni waharibifu, ebo! Hamna adabu,
Nyote mna uhalifu, sumu nitawawekea,
Ondokeni hapa kwangu, nasema siwahitaji,
Hasara mnanitia, leo nawatokomeza.

Maswali

(i) Kichwa kipi cha habari kinafaa kwa ngonjera uliyoisoma?

(ii) Neno “fanicha” lina maana gani kama lilivyotumika katika ubeti wa kwanza?

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

- (iii) Neno “nafaka” lina maana gani kama lilivyotumika katika ubeti wa pili?

- (iv) Binadamu alikusudia kuwafanya nini mchwa na panya?

- (v) Umepata funzo gani kutokana na ngonjera uliyoisoma?

Namba ya Mtahiniwa _____

Jina la Shule _____

Mkoa _____

Wilaya _____

SEHEMU C (Alama 10)

Jibu swali la Sita (6).

6. Shule ya Msingi Mzizima inatarajia kufanya sherehe ya Mahafali ya Kuhitimu Elimu ya Msingi katika viwanja vya shule hiyo. Hafla hiyo itafanyika tarehe 25/10/2024 kuanzia saa 2:00 asubuhi hadi saa 6:00 mchana. Andaa kadi ya mwaliko ambayo utaitumia kumwalika rafiki yako anayeitwa Zawadi Baraka. Jina lako ni Shukuru Amani. Tumia nafasi iliyoachwa wazi kuandika kadi hiyo.

SIRI

HADITHI

Siku moja jioni tulikaa na bibi kibarazani ambapo alitusimulia hadithi ya Mbayuwayu na Kong'ota. Kong'ota ni ndege mwenye mdomo mgumu sana ambao hutumia kukong'ota mti mkubwa na kutoboa tundu kubwa la kuishi. Vilevile, anaweza kupasua mbegu ngumu na nazi ili anywe maji yake. Mbayuwayu alitamani sana awe na mdomo kama wa Kong'ota. Akakata shauri kwenda kumuuliza Kong'ota. Alipofika huko, alikaribishwa ndani na kupewa chakula ambacho kilikuwa wali uliopikwa kwa nazi na kitoweo chake kilikuwa samaki.

Baada ya mlo Mbayuwayu alimuuliza Kong'ota kuwa aliwezaje kupata mdomo mgumu? Aliendelea kumweleza kuwa naye anatamani kuwa na mdomo mgumu. Kong'ota alimweleza Mbayuwayu kuwa kupata mdomo mgumu inawezekana na ni rahisi tu. Alimwelekeza mbinu kuwa apae angani urefu mkubwa zaidi kushinda minara yote. Wakati wa kutua atafute sehemu yenye jabali kisha ajiachie ili adondoke kwa kasi. Aliendelea kumsisitiza kuwa, wakati wa kutua atangulize mdomo chini agonge kwa nguvu kwenye jabali.

Mbayuwayu alishukuru sana. Alitafuta sehemu yenye jabali akapaa juu kisha alishuka kwa kasi akitanguliza mdomo ili aupige kwa nguvu kwenye jabali. Alipokaribia jabali aligundua kuwa atakufa. Alikwepa jabali na kupaa tena juu kitendo hicho kilimwezesha kuepukana na kifo. Bibi alipomaliza kutusimulia alituambia wakati wote ni vema kutafakari kabla ya kufanya uamuzi.